

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

f กรมส่งเสริมการเกษตร
y กรมส่งเสริมการเกษตร
x กรมส่งเสริมการเกษตร
s ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
a agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 12 ธันวาคม 2568

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
ชีวภัณฑ์พื้นฟูน้ำท่วม	1	แนววิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วมเป็นเวลานาน...	เดลินิวส์
	2	กรมส่งเสริมการเกษตร แนววิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม	Thailandbplus
	3	กรมส่งเสริมการเกษตร แนววิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม	IG.สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร
	4	กรมส่งเสริมการเกษตร แนววิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม	FB.สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร
เตือนอากาศหนาว กระทบนาข้าว	5	ข้าวกระทบหนาว ชวนนาโปรดระวัง ผลกระทบต่อต้นข้าวในระยะต่าง ๆ ควรตรวจสอบสังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย	X.กรมส่งเสริมการเกษตร
	6	อากาศหนาวกระทบนาข้าว! แนววิธีรับมือป้องกันข้าวแคะแกร็น-เมล็ดลีบ	เทคโนโลยีชาวบ้าน
	7	กรมส่งเสริมการเกษตร เตือนชาวนา หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว เตรียมแนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว	ไทยแทบลอยด์
	8	หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว เกษตรกรตรวจสอบสังเกตนาข้าว ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย	สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร
	9	หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว เกษตรกรตรวจสอบสังเกตนาข้าว ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย	FB.สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร
ส่วนภูมิภาค			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
หนอนกระทู้ข้าวโพด	10	หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดระบาด อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ร้องทุกข์ (ข) ลงป้ายนี้ 11 ธ.ค. 68	สถานีโทรทัศน์ Thai PBS/ YT. Thai PBS
แก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่ น้ำกก-สาย	11	เตรียมส่งเสริมปลูกอ้อย-ยูคา-แทนนาข้าวแก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่ น้ำกก-สาย	แนวหน้า
	12	เตรียมส่งเสริมปลูกอ้อย-ยูคา-แทนนาข้าวแก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่ น้ำกก-สาย เกษตรจังหวัดลดลดการสัมผัสน้ำแม่ผลตรวจพืชผักพบยังไม่เกินค่ามาตรฐาน-นักวิชาการค้ำยันแก้ปัญหาผิจุดแทนที่จะหาวิธีทำการเกษตรปลอดภัย	สำนักข่าวชายขอบ

แนะวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วมเป็นเวลานาน

เผยน้ำท่วมนานส่งผลให้ โครงสร้างดินเสียหาย ดินแน่นกับ ขาดออกซิเจน และมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา โรคเหี่ยว ชีว
 ภัณฑ์ แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

นายพิรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ก่อนใช้ชีวภัณฑ์ ควรเร่งระบายน้ำที่ขังออกจากแปลงปลูกให้เร็วที่สุด กำจัดเศษซากพืชและขยะ แล้ววิเคราะห์ดิน เนื่องจากหลังน้ำท่วมขังดินมักเป็นกรด จึงอาจต้องใช้ปูนขาวประมาณ 200-500 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อฆ่าเชื้อโรคเบื้องต้น ประกอบกับเมื่อดินเริ่มหมาดให้ไถพรวนระบายอากาศเพิ่มออกซิเจน ตากดินอย่างน้อย 2-4 สัปดาห์ เพื่อทำลายเชื้อโรคและไข่แมลง ใส่ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก, หรือพืชสด (เช่น ถั่วพราง) เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์

เมื่อปรับปรุงดินและสภาพแวดล้อมกลับสู่ภาวะปกติแล้ว ให้ใช้ชีวภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่เกษตรหลังน้ำลด ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา ช่วยควบคุมและทำลายเชื้อราที่เป็นสาเหตุให้เกิดโรคพืช โดยราด หรือ ฉีดพ่น หรือคลุก หรือหว่านเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดหัวเชื้อสดลงดินและโคนต้นพืช อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ 50-100 กรัมต่อต้นในไม้ผล ทั่วทุก 7-15 วันในช่วงเริ่มฟื้นฟู กรณีไม้ผลที่มีอาการ รากเน่า โคนเน่า สามารถใช้ผสมน้ำหรือฝุ่นแดงแล้วทาบริเวณแผลบนลำต้นที่ถากเปลือกออกในช่วงเช้าหรือเย็น ป้องกันแสงแดดจัดหรือความร้อนสูงที่อาจทำให้ชีวภัณฑ์เสื่อมประสิทธิภาพ, เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทิลิส หรือ บีเอส ช่วยควบคุมป้องกันโรคพืชจากเชื้อราและแบคทีเรีย เช่น โรคขอบใบแห้ง โรคไหม้ โรครากเน่าโคนเน่า และโรคแอนแทรคโนส

ทั้งนี้กรณีโรคระบาดรุนแรง ให้ใช้เชื้อบีเอสอัตรา 20-40 มิลลิลิตรผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 3-4 วัน หรือฉีดพ่นทุก 7 วันช่วงฟื้นฟู หรือใช้เชื้อบีเอสคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนเพาะปลูกใหม่, บาซิลลัสทูริงเจนซิส หรือ บีที ช่วยควบคุมหนอนศัตรูพืช ที่มีกระบาดหลังน้ำลดเนื่องจากสภาพแปลงเกษตรมีความชื้นสูงและพืชอ่อนแอ จึงควรพ่นทันทีเมื่อเริ่มพบหนอน โดยผสมเชื้อบีทีชนิดผง (WP): 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือชนิดน้ำ (SC/SL): 20-40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเวลาเย็นทุก 5-7 วัน, เชื้อไวรัส NPV ช่วยควบคุมและกำจัดหนอนศัตรูพืชเฉพาะเจาะจงชนิด โดยเฉพาะกลุ่มหนอนกระทู้ต่าง ๆ เช่น หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก

หนอนเจาะสมอฝ้าย โดยใช้เชื้อไวรัส NPV อัตราส่วนประมาณ 20-30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในเวลาเย็น

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รวมเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน 81,800 ซอง ต้นพันธุ์พืช จำนวน 349,000 ต้น ไตรโคเดอร์มาพร้อมใช้ จำนวน 6,000 กิโลกรัม และหัวเชื้อไตรโคเดอร์มา 450 ขวด เพื่อเตรียมพร้อมสนับสนุนให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในครั้งนี และแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติตามขั้นตอนฟื้นฟูดูแลรักษาพืช สำรวจอาการพืช รักษาและฟื้นฟูพืช หรือรื้อถอนซากต้นตายเพื่อเตรียมดินใหม่ รวมถึงสร้างความยืดหยุ่นและเตรียมพร้อม ปรับโครงสร้างแปลงและระบบการผลิตให้ทนทานต่อภัยพิบัติในอนาคต

กรมส่งเสริมเกษตร แนะวิธีใช้ชีวภัณฑ์ฟื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

🕒 11 ธันวาคม 2565 📍 Thailandplus 📁 เกษตร - สิ่งแวดล้อม

การฟื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำลดเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากน้ำท่วมขังเป็นเวลานานส่งผลให้ โครงสร้างดินเสียหาย ดินแน่นทึบ ขาดออกซิเจน และมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่า และโรคเหี่ยว ชีวภัณฑ์ (Bioproducts) หรือจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ จึงเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการบำบัดและฟื้นฟูดิน รวมถึงการควบคุมโรคพืช

นายไพพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เผยว่า ก่อนใช้ชีวภัณฑ์ ควรเร่งระบายน้ำที่ขังออกจากแปลงปลูกให้เร็วที่สุด กำจัดเศษซากพืชและขยะ แล้ววิเคราะห์ดิน เนื่องจากหลังน้ำท่วมขังดินมักเป็นกรด จึงอาจต้องใช้ปูนขาวประมาณ 200-500 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อฆ่าเชื้อโรคเบื้องต้น ประกอบกับเมื่อดินเริ่มหมาดให้ไถพรวนระบายอากาศเพิ่มออกซิเจน ตากดินอย่างน้อย 2-4 สัปดาห์ เพื่อทำลายเชื้อโรคและไข่แมลง ใส่ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก, หรือพืชสด (เช่น ถั่วพราง) เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อปรับปรุงดินและสภาพแวดล้อมกลับสู่สภาวะปกติแล้ว ให้ใช้ชีวภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่เกษตรหลังน้ำลด ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา ช่วยควบคุมและทำลายเชื้อราที่เป็นสาเหตุให้เกิดโรคพืช โดยราด หรือ ฉีดพ่น หรือคลุก หรือหว่านเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดหัวเชื้อสดลงดิน

และโคนต้นพืช อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ 50-100 กรัมต่อต้นในไม้ผล ช้ำทุก 7-15 วันในช่วงเริ่มพ่นพริก
กรณีไม้ผลที่มีอาการ รากเน่า โคนเน่า สามารถใช้ผสมน้ำหรือฝุ่นแดงแล้วทาบริเวณแผลบนลำต้นที่ถากเปลือก
ออกในช่วงเช้าหรือเย็น ป้องกันแสงแดดจัดหรือความร้อนสูงที่อาจทำให้ชีวภัณฑ์เสื่อมประสิทธิภาพ, เชื้อ
แบคทีเรียบาซิลลัส ซับทิลิส หรือบีเอส ช่วยควบคุมป้องกันโรคพืชจากเชื้อราและแบคทีเรีย เช่น โรคขอบใบ
แห้ง โรคไหม้ โรครากเน่าโคนเน่า และโรคแอนแทรคโนส โดยกรณีโรครุนแรง ให้ใช้เชื้อบีเอสอัตรา 20-
40 มิลลิลิตรผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 3-4 วัน หรือฉีดพ่นทุก 7 วันช่วงพ่นพริก หรือใช้เชื้อ
บีเอสคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนเพาะปลูกใหม่, บาซิลลัสทรูริงเจนซิส หรือบีที ช่วยควบคุมหนอนศัตรูพืช ที่มีกระบาด
หลังน้ำลดเนื่องจากสภาพแปลงเกษตรมีความชื้นสูงและพืชอ่อนแอ จึงควรพ่นทันทีเมื่อเริ่มพบหนอน โดยผสม
เชื้อบีทีชนิดผง (WP): 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือชนิดน้ำ (SC/SL): 20-40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเวลา
เย็นทุก 5-7 วัน, เชื้อไวรัส NPV ช่วยควบคุมและกำจัดหนอนศัตรูพืชเฉพาะเจาะจงชนิด โดยเฉพาะกลุ่มหนอน
กระทุ้งต่าง ๆ เช่น หนอนกระทุ้งหอม หนอนกระทุ้งผักหนอนเจาะสมอฝ้าย โดยใช้เชื้อไวรัส NPV อัตราส่วน
ประมาณ 20-30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในเวลาเย็น

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รวมเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน 81,800 ของ ต้นพันธุ์พืช จำนวน 349,000 ต้น ไตร
โคเดอร์มาพร้อมใช้ จำนวน 6,000 กิโลกรัม และหัวเชื้อไตรโคเดอร์มา 450 ขวด เพื่อเตรียมพร้อมสนับสนุน
ให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในครั้งนี้ และแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติตามขั้นตอนพ่นพริกและรักษาพืช สรรพ
อาหารพืช รักษาและพ่นพริก หรือรื้อถอนซากต้นตายเพื่อเตรียมดินใหม่ รวมถึงสร้างความยืดหยุ่นและ
เตรียมพร้อม ปรับโครงสร้างแปลงและระบบการผลิตให้ทนทานต่อภัยพิบัติในอนาคต

am1386radio

กรมส่งเสริมเกษตร แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

<https://www.instagram.com/p/DSHlghwleVQ/?igsh=MTJkdmh4cXRkOHh0ZQ%3D%3D>

กรมส่งเสริมเกษตร

แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

เชื้อไวรัส เอ็น พี วี
Enzyme Nucleopolyphosphor Virus (ENPV)

เชื้อไวรัส
Enzyme Nucleopolyphosphor Virus (ENPV)

เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทีลีส (Bacillus subtilis : Bs)

วิธีการใช้

1. ผสมอัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
2. คนให้เข้ากันอย่างละเอียด หรือเปิดฝาแล้วเขย่าจนกว่า 5 วัน ขึ้นตาม 4-5 ครั้ง

ขนาด 1. 14 ลิตรต่อ 50 ไร่ หรือ 1 ลิตรต่อ 1 ไร่ตามสภาพอากาศ 20 มิลลิกรัม

กรมส่งเสริมเกษตร แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

<https://www.facebook.com/100066551980393/posts/1218036830424705/?rdid=uVW1HFhxiVM>
A1HM5#

โพสต์ของ AM1386สถานีวิทยุเพื่อการเกษตร

AM1386สถานีวิทยุเพื่อการเกษตร
17 ชั่วโมง · 🌐

กรมส่งเสริมเกษตร แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

📌 อ่านเพิ่มเติมในคอมเมนต์

#สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร #AM1386kHz #คลื่นเกษตรเพื่อคนเกษตร #กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ #กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมเกษตร

แนะนำวิธีใช้ชีวภัณฑ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม

กรมส่งเสริมการเกษตร
@DOAE_NEXT

...

ข้าวกระเทยหนาว ❄️ ข้าวนาโปรดระวัง ผลกระทบต่อต้นข้าวในระยะต่าง ๆ ควรสำรวจ
สังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย 🌱 🌱 🌱 #กรมส่งเสริมการเกษตร #ข้าว #พืชไร่

https://x.com/DOAE_NEXT/status/1999000924828889193

ข้าวกระเทยหนาว ❄️ ข้าวนาโปรดระวัง ผลกระทบต่อต้นข้าวในระยะต่าง ๆ ควรสำรวจ
สังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย 🌱 🌱 🌱 #กรมส่งเสริมการเกษตร #ข้าว #พืชไร่

หนาวแล้ว...ข้าวนาโปรดระวัง

ข้าวกระเทยหนาว

ประเทศไทย ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวอย่างเป็นทางการ
ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

ผลกระทบต่อต้นข้าวในระยะต่าง ๆ

- **ระยะกล้า :** ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร็น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต
- **ระยะแตกกอ :** อาจเกิด "โรคใบจุดสีน้ำตาล" ระบาด
- **ระยะตั้งท้อง ถึง ระยะออกรวง :** ในช่วงอุณหภูมิ 15 - 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

ลักษณะอาการข้าวกระเทยหนาว

โรคใบจุดสีน้ำตาล

ข้าวคอรวงลีบ

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว

 หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต

แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือไฮโดรโคติน อัตรา 50 - 100 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน

 ใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น

 สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะสูงขึ้น 20 °C ขึ้นไป

 หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีดีเฟนฟอส เพื่อลดความรุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

แหล่งข้อมูล : กรมการข้าว

ภาพ : กรมการข้าว

เรียบเรียง : คลื่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

Featured News

อากาศหนาวกระทบนาข้าว! แนววิธีรับมือป้องกันข้าวแคะแกร็น-เมล็ดลีบ

11 ธันวาคม 2568 สุรเดช สดคมบัว

จากที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวปี 2568 อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568 กอปรกับอุณหภูมิในช่วงนี้ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางกรมอุตุนิยมวิทยาได้มีการคาดการณ์อากาศในเดือนธันวาคม 2568

ในพื้นที่ภาคเหนืออุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 16 -18 °C ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะอยู่ที่ 17 -19 °C ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรประเมินสถานการณ์ว่าถ้าหากอุณหภูมิต่ำกว่า 20 °C จะทำให้นาข้าวและผลผลิตได้รับผลกระทบจากอากาศหนาว จึงขอให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์และสำรวจสังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อแปลงปลูกข้าวของตน โดยพี่น้องเกษตรกรควรปฏิบัติ ดังนี้

ผลกระทบและความเสียหายต่อนาข้าว ระยะกล้า ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคะแกร็น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต ระยะแตกกอ ในช่วงนี้อาจเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล ระบาด ถ้าพบให้รีบจัดการ ระยะตั้งท้องถึงระยะออกดอก ในช่วงอุณหภูมิ 15 – 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือไซโตไคนิน อัตรา 50 – 100 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน

หรือใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น สักรวจ
แปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะ
ปรับตัวสูงตั้งแต่ 20 °C ขึ้นไป หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ
100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีตีเฟนฟอส เพื่อลดความ
รุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

การเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร เตือนชาวนา หนาวแล้ว... ระวังข้าวกระกบหนาว เตรียมแนวทางการ ป้องกันและดูแลรักษาข้าว

จากที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวปี 2568 อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568 ประกอบกับอุณหภูมิในช่วงนี้ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางกรมอุตุนิยมวิทยาได้มีการคาดการณ์อากาศในเดือนธันวาคม 2568 ว่า ในพื้นที่ภาคเหนืออุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 16 -18 °C ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะอยู่ที่ 17 -19 °C ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรประเมินสถานการณ์ว่าถ้าหากอุณหภูมิต่ำกว่า 20 °C จะทำให้นาข้าวและผลผลิตได้รับผลกระทบจากอากาศหนาว จึงขอให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์และสำรวจสังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อแปลงปลูกข้าวของตน โดยพี่น้องเกษตรกรควรปฏิบัติ ดังนี้

ผลกระทบและความเสียหายต่อนาข้าว ระยะกล้า ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร็น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต ระยะแตกกอ ในช่วงนี้อาจเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล ระบาด ถ้าพบให้รีบจัดการ ระยะตั้งท้องถึงระยะออกดอก ในช่วงอุณหภูมิ 15 – 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือไซโตไคนิน อัตรา 50 – 100 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน หรือใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะปรับตัวสูงตั้งแต่ 20 °C ขึ้นไป หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีดีเฟนฟอส เพื่อลดความรุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

หนาวแล้ว...ชาวนาระวัง

ข้าวกระทบหนาว

ประเทศไทย ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

ผลกระทบต่อน้ำข้าวในระยะต่าง ๆ

ระยะกล้า : ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร็น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต

ระยะแตกกอ : อาจเกิด “โรคใบจุดสีน้ำตาล” ระบาด

ระยะตั้งท้อง ถึง ระยะออกรวง : ในช่วงอุณหภูมิ 15 - 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

ลักษณะอาการข้าวกระทบหนาว

โรคใบจุดสีน้ำตาล

ข้าวคอรวงสิ้น

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว

หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต **แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือโซโตโคนิน อัตรา 50 - 100 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน**

ใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น

สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะสูงขึ้น 20 °C ขึ้นไป

หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีดิเฟนฟอส เพื่อลดความรุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

แหล่งข้อมูล : กรมการข้าว

ภาพ : กรมการข้าว

เรียบเรียง : กลุ่มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

จากที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวปี 2568 อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568 กองปรกับอุณหภูมิในช่วงนี้ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางกรมอุตุนิยมวิทยาได้มีการคาดการณ์อากาศในเดือนธันวาคม 2568 ว่า ในพื้นที่ภาคเหนืออุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 16-18 °C ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะอยู่ที่ 17-19 °C

กรมส่งเสริมการเกษตร ประเมินสถานการณ์ว่าถ้าหากอุณหภูมิต่ำกว่า 20 °C จะทำให้น้ำข้าวและผลผลิตได้รับผลกระทบจากอากาศหนาว จึงขอให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์ และสำรวจสังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อแปลงปลูกข้าวของตน

โดยพี่น้องเกษตรกรควรปฏิบัติ ดังนี้ ผลกระทบและความเสียหายต่อน้ำข้าว ระยะกล้า ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร่น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต ระยะแตกกอ ในช่วงนี้อาจเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล ระบาด ถ้าพบให้รีบจัดการ ระยะตั้งท้องถึงระยะออกดอก ในช่วงอุณหภูมิ 15 – 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือไซโตไคนิน อัตรา 50-100 มม. ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน หรือใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น

นอกจากนี้ ต้องสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะปรับตัวสูงตั้งแต่ 20 °C ขึ้นไป หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กก.ต่อน้ำ 100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีดิเฟนพอส เพื่อลดความรุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร

หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระกบหนาว เกษตรกรสำรวจสังเกตนาข้าว
ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

จากที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวปี 2568 อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568 ประกอบกับอุณหภูมิในช่วงนี้ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางกรมอุตุนิยมวิทยาได้มีการคาดการณ์อากาศในเดือนธันวาคม 2568 ว่า ในพื้นที่ภาคเหนืออุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 16 -18 °C ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะอยู่ที่ 17 -19 °C ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรประเมินสถานการณ์ว่าถ้าหากอุณหภูมิต่ำกว่า 20 °C จะทำให้นาข้าวและผลผลิตได้รับผลกระทบจากอากาศหนาว จึงขอให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์และสำรวจสังเกตในนาข้าวอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อแปลงปลูกข้าวของตน โดยพี่น้องเกษตรกรควรปฏิบัติ ดังนี้

ผลกระทบและความเสียหายต่อนาข้าว ระยะกล้า ต้นข้าวจะชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร็น ใบเหลือง และอาจทำให้หยุดการเจริญเติบโต ระยะแตกกอ ในช่วงนี้อาจเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล ระบาด ถ้าพบให้รีบจัดการ ระยะตั้งท้องถึงระยะออกดอก ในช่วงอุณหภูมิ 15 – 17 °C ทำให้เกสรตัวผู้เป็นหมัน การผสมเกสรจึงไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้เมล็ดลีบ

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน หรือวางแผนการปลูกข้าวไม่ให้กระทบอากาศหนาวเย็นช่วงข้าวตั้งท้องถึงออกรวง เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต แนะนำให้กระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าว โดยพ่นฮอร์โมน NAA หรือไซโตไคนิน อัตรา 50 – 100 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นซ้ำทุก 7 วัน หรือใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวเย็น เช่น ชัยนาท 1 กข31 กข41 และ กข43 เป็นต้น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าใบข้าวแสดงอาการเหลือง ให้ชะลอการใส่ปุ๋ยทุกชนิด จนกว่าอุณหภูมิจะปรับตัวสูงตั้งแต่ 20 °C ขึ้นไป หากพบโรคใบจุดสีน้ำตาล พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร หากอาการรุนแรง ใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง พ่นสารป้องกันกำจัดโรคอีดีเฟนฟอส เพื่อลดความรุนแรงของโรค อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากและใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม

หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว เกษตรกรสำรวจสังเกตนาข้าว ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย
https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=1217837850444603&id=100066551980393&did=s0oahqlbHjB5pyu4#

AM1386สถานีวิทยุเพื่อการเกษตร
 1 วัน · 🌐

หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว เกษตรกรสำรวจสังเกตนาข้าว ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

📖 อ่านเพิ่มเติมในคอมเมนต์

.....

#สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร #AM1386kHz #คลื่นเกษตรเพื่อคนเกษตร #กระทรวงเกษตรและ
 สันกรณ์ #กรมส่งเสริมการเกษตร

หนาวแล้ว...ระวังข้าวกระทบหนาว
เกษตรกรสำรวจสังเกตนาข้าว ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

Thai PBS

หนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุดระบาด อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี | ร้องทุกข์(ข) ลงป้ายนี้ | 11 ธ.ค. 68
<https://www.youtube.com/watch?v=FYRLnxagrOA>

หนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุดระบาด อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี | ร้องทุกข์(ข) ลงป้ายนี้ | 11 ธ.ค. 68

มั่นคง ตรงไป ตรงมา แนวหน้า

เตรียมส่งเสริมปลูกอ้อย-ยูคา-แทนนาข้าวแก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่น้ำกก-สาย
วันพฤหัสบดี ที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2568, 16.42 น.

เตรียมส่งเสริมปลูกอ้อย-ยูคา-แทนนาข้าวแก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่น้ำกก-สาย เกษตรจังหวัดลดการสัมผัสน้ำแม่ผลตรวจพืชผักพบยังไม่เกินค่ามาตรฐาน-นักวิชาการค้านแก้ปัญหาผิดจุดแทนที่จะหาวิธีทำการเกษตรปลอดภัย

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2568 นายเสน่ห์ แสงคำ เกษตรจังหวัดเชียงราย เปิดเผยถึงการตรวจพืชโดยเฉพาะข้าวในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำกกซึ่งมีปัญหาเรื่องสารโลหะหนักปนเปื้อนว่า ทางเกษตรจังหวัดได้ทำการเก็บตัวอย่างข้าวส่งตรวจตามแผนรายเดือน และส่งให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เชียงราย ดำเนินการซึ่งผลการตรวจล่าสุดพบสารโลหะหนักไม่เกินค่ามาตรฐาน และยังไม่มียาฆ่าแมลงอย่างใดก็ตามทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ เพราะกลัวว่าหากวันหนึ่งวันใดมีสารโลหะหนักเกินมาตรฐานก็จะเป็นปัญหาจึงได้ตั้งคณะแก้ไขปัญหารื่องของดิน น้ำและเกษตร โดยได้มีการประชุมครั้งแรกในวันเดียวกันนี้

“เรากำลังดูว่าถ้าสถานการณ์ยังเป็นเช่นนี้ เราจะปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเป็นพืชพลังงานมัย ไม่ใช่ปลูกพืชอาหารในพื้นที่ที่เสี่ยง เช่นปลูกอ้อยเพื่อทำเอทานอล หรือปลูกไม้โตเร็วเพื่อเอาไปทำกระดาช หรืออาจเป็นพวกไม้ดอกไม้ประดับที่ไม่ได้นำมาบริโภค แต่เราต้องดูเรื่องตลาดและความคุ้มทุน เช่น อ้อยปลูกได้ แต่ประเด็นคือโรงงานน้ำตาลที่รับซื้ออ้อยที่ไม่ได้นำไปเป็นอาหารมีอยู่ 2 แห่งคือที่แม่สอด จ.ตาก และ อ.ตาคี จ.นครสวรรค์ ซึ่งระยะทางขนส่งไกล คงต้องประสานกับโรงงานใหญ่ๆกล่ามลงทุนหรือไม่”นายเสน่ห์ กล่าว

เกษตรจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า การปลูกอ้อยไม่ได้ใช้น้ำเยอะดังนั้นโอกาสที่เกษตรกรจะได้สัมผัสกับน้ำก็น้อยลง และอ้อยที่ได้มาเมื่อผ่านกระบวนการต่างๆและสกัดเป็นเอทานอลซึ่งจะปลอดภัยกว่า อย่างไรก็ตามเรื่องนี้คงต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับเกษตรกร

ผู้สื่อข่าวถามว่าพื้นที่ลุ่มแม่น้ำกกมีการปลูกข้าวนับแสนไร่มาช้านาน หากเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยแทนจะต้องทำอย่างไร นายเสน่ห์กล่าวว่า ไม่ยาก ถ้ามเป็นผลดีเพราะเวลาปลูกอ้อยในนาแทนข้าวเพียงแค่ปรุ่ดินเพิ่มนิดหน่อยให้เหมาะสมสำหรับพืชไร่ แต่อ้อยเวลาปลูกในนาจะได้ผลผลิตสูงกว่าในพื้นที่ไร่เพราะการได้น้ำเยอะ โดยมีงานวิจัยพบว่าการปลูกอ้อยในระบบชลประทานจะได้ผลผลิตดีกว่าการปลูกอ้อยโดยอาศัยน้ำจากฟ้าฝน ดังนั้นจึงเชื่อว่าการปลูกอ้อยแทนข้าวในนาที่เชียงรายสามารถทำได้เลย เพียงแต่ต้องหาตลาดรองรับ ขณะเดียวกันสามารถแก้ไขปัญหาค้าวที่ล้นตลาดได้ ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาระบบ และวันนี้อ้อยไม่เพียงพอสำหรับตลาดในประเทศไทย

“ส่วนพืชผักตัวอื่นๆที่จะนำมาปลูกทดแทนนั้น ถ้าเป็นพืชอาหารแล้วไม่ได้เลยเพราะเราไม่รู้ว่าจะสถานการณ์การปนเปื้อนในอนาคตจะเป็นอย่างไร แต่ที่เรามองไว้อีกตัวคือการปลูกไม้ยูคาลิปตัสเพื่อทำกระดาษ แต่เนื่องจากโรงงานอยู่ที่ปราจีนบุรีซึ่งไกลเกินที่จะขนส่ง พืชอีกตัวหนึ่งคือไม้ดอกไม้ประดับ และหญ้าสนามที่เราคิดว่าเหมาะสมกับพื้นที่ แต่ต้องหาตลาดให้ชัดเจน คงต้องมีการวางแผนกำหนดเป็นโซน”นายเสน่ห์ กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า การปลูกข้าวเพื่อบริโภคเองในพื้นที่ลุ่มน้ำกกยังมีอยู่ต่อไปหรือไม่ นายเสน่ห์กล่าวว่า ถ้าเกษตรกรปลูกข้าวแล้วรู้สึกกังวลก็ต้องซื้อข้าวจากแหล่งอื่นที่ปลอดภัยมาบริโภค ซึ่งเรื่องนี้คงต้องกำหนดเป็นแผนใหญ่เพื่อให้หลายหน่วยงานได้ช่วยกัน

ขณะที่ ผศ.ดร.เสถียร ฉันทะ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย กล่าวว่าจริงๆแล้วหน่วยงานด้านการเกษตรควรเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบพืชต่อไปโดยวางแผนอย่างเป็นระบบ เพราะการเปลี่ยนมาเป็นการส่งเสริมปลูกพืชพลังงานทดแทนก็ควรดูบริบทในพื้นที่ด้วย หากเปลี่ยนจากการปลูกข้าวแล้วปลูกอ้อยแทนจะได้หรือไม่

“เท่าที่ผมเคยดูผลตรวจของพืชการเกษตรในลุ่มน้ำกก เขาบอกว่าไม่เกินค่ามาตรฐาน เช่น ข้าว แต่ก็ปนเปื้อน เราควรส่งเสริมเกษตรให้ปลอดภัย โดยต้องดูว่าใช้น้ำอย่างไรที่ปนเปื้อนน้อยสุด มีเทคโนโลยีอย่างไร ควรหาเทคนิคและวิธีการเพื่อให้ปลอดภัยที่สุดซึ่งโจทย์ที่ต้องทำ ถ้าจะปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชพลังงาน หรือเศรษฐกิจตัวอื่น มันไม่ใช่วิถีของเกษตรกรของชุมชน มันเป็นการแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ควรทบทวนให้ดี”ผศ.เสถียร กล่าว

อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์กล่าวว่า ที่ผ่านมามีการตรวจพืชผลด้านเกษตรในลุ่มแม่น้ำกกและแม่น้ำสาย ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการรับรู้ของชาวบ้านได้ เพราะจนถึงบัดนี้ ชาวบ้านไม่รู้ว่ามีพืชที่ปลูกชนิดไหนปนเปื้อนหรือไม่ บริโภคได้หรือไม่ และควรซื้อขายหรือไม่ ทุกวันนี้ทางการยังไม่มีคำตอบให้ชาวบ้าน

“เท่าที่ผมเป็นกรรมการระดับจังหวัดอยู่หลายชุด ตอนนี้อย่างไม่เห็นผลการตรวจที่ทำให้มีความน่าเชื่อถือ เราตรวจพบทุกระบวนการของห่วงโซ่อาหารหรือยัง เราตรวจน้ำและตะกอนดินซึ่งพบว่ามีกาปนเปื้อนสารโลหะหนักเกินค่ามาตรฐาน แต่เราไม่รู้ว่ามีสารโลหะหนักมีความเข้มข้นแค่ไหนเมื่อเป็นตะกอนดินในพื้นที่ทำการเกษตร หากเข้มข้นมากก็จะเข้าไปสู่พืชผลการเกษตร เรายังขาดตรงนี้ ดังนั้นต้องมีการวางแผนต่อเนื่อง” ผศ.เสถียร กล่าว

11/12/2025

เตรียมส่งเสริมปลูกอ้อย-ยูคา-แทนนาข้าวแก้ปัญหาสารพิษปนเปื้อนแม่น้ำกก-สาย เกษตร
จังหวัดลดการสัมผัสน้ำแม่ผลตรวจพืชผักพบยังไม่เกินค่ามาตรฐาน-นักวิชาการค้านแก้
ปัญหาผิวดินแทนที่จะหาวิธีทำการเกษตรปลอดภัย

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2568 นายเสนห์ แสงคำ เกษตรจังหวัดเชียงรายเปิดเผยถึงการตรวจพืชโดยเฉพาะข้าวในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำกกซึ่งมีปัญหาเรื่องสารโลหะหนักปนเปื้อนว่า ทางเกษตรจังหวัดได้ทำการเก็บตัวอย่างข้าวส่งตรวจตามแผนรายเดือน และส่งให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เชียงราย ดำเนินการซึ่งผลการตรวจล่าสุดพบสารโลหะหนักไม่เกินค่ามาตรฐาน และยังไม่มียาฆ่าแมลงตกค้าง อย่างไรก็ตามทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ เพราะกลัวว่าหากวันหนึ่งวันใดมีสารโลหะหนักเกินมาตรฐานก็จะเป็นปัญหาจึงได้ตั้งคณะแก้ไขปัญหาระยะของดิน น้ำและเกษตร โดยได้มีการประชุมครั้งแรกในวันเดียวกันนี้

“เรากำลังดูว่าถ้าสถานการณ์ยังเป็นเช่นนี้ เราจะปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเป็นพืชพลังงานมัย ไม่ใช่ปลูกพืชอาหารในพื้นที่ที่เสี่ยง เช่นปลูกอ้อยเพื่อทำเอทานอล หรือปลูกไม้โตเร็วเพื่อเอาไปทำกระดาษ หรืออาจเป็นพวกไม้ดอกไม้ประดับที่ไม่ได้นำมาบริโภค แต่เราต้องดูเรื่องตลาดและความคุ้มทุน เช่น อ้อยปลูกได้ แต่ประเด็นคือโรงงานน้ำตาลที่รับซื้ออ้อยที่ไม่ได้นำไปเป็นอาหารมีอยู่ 2 แห่งคือที่แม่สอด จ.ตาก และ อ.ตากลิ จ.นครสวรรค์ ซึ่งระยะทางขนส่งไกล คงต้องประสานกับโรงงานใหญ่ๆกลั่นมาลงทุนหรือไม่”นายเสนห์ กล่าว

เกษตรจังหวัดเชียงรายกล่าวว่า การปลูกอ้อยไม่ได้ใช้น้ำเยอะดังนั้นโอกาสที่เกษตรกรจะได้สัมผัสกับน้ำก็น้อยลง และอ้อยที่ได้มาเมื่อผ่านกระบวนการต่างๆและสกัดเป็นเอทานอลซึ่งจะปลอดภัยกว่า อย่างไรก็ตามเรื่องนี้คงต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับเกษตรกร

ผู้สื่อข่าวถามว่าพื้นที่ลุ่มแม่น้ำกกมีการปลูกข้าวนับแสนไร่มาช้านาน หากเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยแทนจะต้องทำอย่างไร นายเสน่ห์กล่าวว่า ไม่ยาก ถ้ามเป็นผลดีเพราะเวลาปลูกอ้อยในนาแทนข้าวเพียงแค่ปรุ่ดินเพิ่มนิดหน่อยให้เหมาะสมสำหรับพืชไร่ แต่อ้อยเวลาปลูกในนาจะได้ผลผลิตสูงกว่าในพื้นที่ไร่เพราะการได้น้ำเยอะ โดยมีงานวิจัยพบว่าการปลูกอ้อยในระบบชลประทานจะได้ผลผลิตดีกว่าการปลูกอ้อยโดยอาศัยน้ำจากฟ้าฝน ดังนั้นจึงเชื่อว่าการปลูกอ้อยแทนข้าวในนาที่เชียงรายสามารถทำได้เลย เพียงแต่ต้องหาตลาดรองรับ ขณะเดียวกันสามารถแก้ไขปัญหาข้าวที่ล้นตลาดได้ ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ และวันนี้อ้อยไม่เพียงพอสำหรับตลาดในประเทศไทย

“ส่วนพืชผักตัวอื่นๆที่จะนำมาปลูกทดแทนนั้น ถ้าเป็นพืชอาหารแล้วไม่ได้เลยเพราะเราไม่รู้ว่าจะสถานการณ์การปนเปื้อนในอนาคตจะเป็นอย่างไร แต่ที่เรามองไว้อีกตัวคือการปลูกไม้ยูคาลิปตัสเพื่อทำกระดาษ แต่เนื่องจากโรงงานอยู่ที่ปราจีนบุรีซึ่งไกลเกินที่จะขนส่ง พืชอีกตัวหนึ่งคือไม้ดอกไม้ประดับ และหญ้าสนามที่เราคิดว่าเหมาะสมกับพื้นที่ แต่ต้องหาตลาดให้ชัดเจน คงต้องมีการวางแผนกำหนดเป็นโซน”นายเสน่ห์ กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า การปลูกข้าวเพื่อบริโภคเองในพื้นที่ลุ่มน้ำกกยังมีอยู่ต่อไปหรือไม่ นายเสน่ห์กล่าวว่า ถ้าเกษตรกรปลูกข้าวแล้วรู้สึกกังวลก็ต้องซื้อข้าวจากแหล่งอื่นที่ปลอดภัยมาบริโภค ซึ่งเรื่องนี้คงต้องกำหนดเป็นแผนใหญ่เพื่อให้หลายหน่วยงานได้ช่วยกัน

ขณะที่ ผศ.ดร.เสถียร ฉันทะ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย กล่าวว่าจริงๆแล้วหน่วยงานด้านการเกษตรควรเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบพืชต่อไปโดยวางแผนอย่างเป็นระบบ เพราะการเปลี่ยนมาเป็นการส่งเสริมปลูกพืชพลังงานทดแทนก็ควรดูบริบทในพื้นที่ด้วย หากเปลี่ยนจากการปลูกข้าวแล้วปลูกอ้อยแทนจะได้หรือไม่

“เท่าที่ผมเคยดูผลตรวจของพืชการเกษตรในลุ่มน้ำกก เขาบอกว่าไม่เกินค่ามาตรฐาน เช่น ข้าว แต่ก็ปนเปื้อนเราควรส่งเสริมเกษตรให้ปลอดภัย โดยต้องดูว่าใช้น้ำอย่างไรที่ปนเปื้อนน้อยสุด มีเทคโนโลยีอย่างไร ควรหาเทคนิคและวิธีการเพื่อให้ปลอดภัยที่สุดซึ่งโจทย์ที่ต้องทำ ถ้าจะปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชพลังงาน หรือเศรษฐกิจตัวอื่น มันไม่ใช่วิถีของเกษตรกรของชุมชน มันเป็นการแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ควรทบทวนให้ดี”ผศ.เสถียร กล่าว

อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์กล่าวว่า ที่ผ่านมามีการตรวจพืชผลด้านเกษตรในลุ่มแม่น้ำกกและแม่น้ำสาย ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการรับรู้ของชาวบ้านได้ เพราะจนถึงบัดนี้ ชาวบ้านไม่รู้ว่ามีพืชที่ปลูกชนิดไหนปนเปื้อนหรือไม่ บริโภคได้หรือไม่ และควรซื้อขายหรือไม่ ทุกวันนี้ทางการยังไม่มีคำตอบให้ชาวบ้าน

“เท่าที่ผมเป็นกรรมการระดับจังหวัดอยู่หลายชุด ตอนนี้อย่างไม่เห็นผลการตรวจที่ทำให้มีความน่าเชื่อถือ เราตรวจพบทุกระบวนการของห่วงโซ่อาหารหรือยัง เราตรวจน้ำและตะกอนดินซึ่งพบว่ามีกาปนเปื้อนสารโลหะหนักเกินค่ามาตรฐาน แต่เราไม่รู้ว่ามีสารโลหะหนักมีความเข้มข้นแค่ไหนเมื่อเป็นตะกอนดินในพื้นที่ทำการเกษตร หากเข้มข้นมากก็จะเข้าไปสู่พืชผลการเกษตร เรายังขาดตรงนี้ ดังนั้นต้องมีการวางแผนต่อเนื่อง” ผศ.เสถียร กล่าว